

Program obuke policijskih službenika za suzbijanje zločina iz mržnje

Da bi se službenici za suzbijanje zločina iz mržnje dotakli bilo koje vrste zločina, moraju prvo da budu svesni postojanja zločina, a zatim moraju da budu opskrbljeni odgovarajućim sredstvima da bi mogli adekvatno da reaguju. Zločini iz mržnje su najbolji primer problema gde nedostaju i svest i mogućnosti za reagovanje. Da bi se ova praznina upotpunila, ODIHR je u saradnji sa policijskim ekspertima iz šest država članica OEBS-a, razvio program obuke za policijske službe za suzbijanje zločina iz mržnje.

Za korišćenje programa ODIHR je, uz doprinos policijskih eksperata, razvio radnu definiciju zločina iz mržnje. Ova definicija uzima u obzir razlike među državama u smislu zakonskih termina, resursa, načina pristupanja, kao i potreba, i na taj način omogućava svakoj državi da prilagodi definiciju kako joj najviše odgovara imajući u vidu ove činioce. Iz ovih razloga, zločin iz mržnje može da se definiše kao:

(A) Bilo koji kriminalni prestup, uključujući prestupe prema osobama ili imovini, gde su žrtva, imovina ili meta napada odabrane zbog njihove stvarne ili prividne veze, povezanosti, pridruženja, ili članstva grupe kako je definisano pod B

(B) Grupa može biti zasnovana prema karakteristikama koje su zajedničke članovima te grupe, kao što su stvarna ili prividna rasna pripadnost, nacionalno ili etničko poreklo, jezik, boja kože, religiozna pripadnost, pol, godine, mentalne ili fizičke smetnje, seksualna opredeljenost i slično.

FOKUS PROGRAMA

Originalno napravljen, razvijen i dobijen od strane policijskih službenika za policijske službenike, ovaj program je proširen kako bi uključio obuku tužilaca i istražnih zvaničnika.

Program se sastoji iz četiri glavna dela:

1. Obuke policijskih službenika kroz sve aspekte zločina iz mržnje: reagovanje, istraga, sakupljanje i razmena informacija i saradnja sa tužiocima;
2. Razvijanje strategija za suzbijanje zločina iz mržnje koji su zasnovani na proaktivnom rukovodstvu policije i saradnji sa zajednicama;
3. Razvijanje efikasnog procesa sakupljanja i prosleđivanja podataka zločina iz mržnje, i;
4. Obuke tužilaca kako da koriste dokaze kako bi mogli da dokažu da je zločin izvršen.

NASTAVNI PLAN

Na osnovu opsežnog ispitivanja obuke, pokazanih pozitivnih iskustava i konsultacija sa širokim spektrom službi za sprovođenje zakona i nevladinih organizacija u okviru zemalja članica OEBS-a, nastavni program obuke policijskih službenika se sastoji iz najmodernijih i najuspešnijih praksi i tehnika koje se koriste u sprovođenju zakona vezanih za zločine iz mržnje.

PRILAGOĐENA OBUKA

ODIHR i njegov izvršni tim rade u bliskoj saradnji sa svakom zemljom domaćinom na isporuci programa koji je prilagođen tako da odražava i upućuje na jedinstveni sadržaj, prilike i potrebe određene države i na taj način policija, tužioci i šire zajednice imaju korist od primene službe za sprovođenja zakona.

Prilagođavanje programa podrazumeva:

- Kritički pregled zakona i pravila;
- Identifikaciju ugroženih zajednica;
- Razvoj studija slučajeva svojstvenih za državu domaćina;
- Integrisanje državnih smerova policije, njihovih procedura i metoda;
- Usklađivanje programa treninga sa postojećom državnom obukom; i
- Pripremu portparola državnih službi za sprovođenje zakona i NVO.

PRIPREMA

Pripremna faza uključuje opsežnu procenu potreba unutar države domaćina, uz podršku eksperata policijske službe, tužilaca, sudija, i nevladinih organizacija (NVO). Učesnici faze procene potreba obuhvataju više policijske službenike, više tužioce, i sudske zvaničnike, kao i NVO i druge organizacije zajednice uključene u pomaganju žrtvama. Ova procena se koristi u cilju iscrpnih sagledavanja iskustava policijskih službi, sudskih zvaničnika i NVO, koji se bave specifičnim iskazima zločina iz mržnje u njihovoj nadležnosti i koji takođe služe kao identifikacija za predviđanje snaga, poteškoća, potreba i mogućnosti uspeha programa.

UVOĐENJE

U toku faze uvođenja, država domaćin izabira kvalifikovanog instruktora pripadnika policije za obuku službe za sprovođenje zakona kao i iskusnog tužioca, koji zatim zajedno učestvuju u trodnevnom intenzivnom seminaru za obuku instruktora. Instruktori zatim primenjuju ovaj program prilagođen policijskim službenicima za sprovođenje zakona i tužiocima u periodu od tri do četiri dana.

PREGLED PROGRAMA

U nastavku su opisani osnovni elementi nastavnog plana sačinjenog za program.

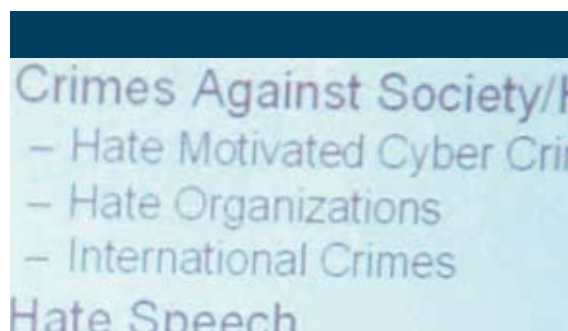
Definicije

Definicije navedenih termina su pripremljene zajedno sa vežbama, zatim studijama slučajeva, kao i diskusijama da bi se utvrdio i razumeo njihov značaj u sprovođenju zakona:

- Zločini iz mržnje;
- Incidenti iz mržnje;
- Rasizam i rasna diskriminacija;
- Anti-semitizam;
- Netrpeljivost prema muslimanima;
- Ksenofobija i druge forme netrpeljivosti.

Direktor ODIHR-a Ambasador Christian Strohal pruža diplomu mađarskom policijskom službeniku koja je uspešno završila trening program za suzbijanje zločina iz mržnje, sponzorisanog od strane ODIHR-a, u Budimpešti, 5. maja 2005. godine.

Ključni Principi Programa

Saradnja: aktivno uključivanje zemlje domaćina kao ključnog partnera za razvoj i uvođenje u program;

Prilagođavanje potrebama: fokusiranje na potrebe i prioritete zemlje domaćina, kao i prilagođavanje programa koji će oslikavati uslove lokalne sredine, savladane lekcije i najbolje prakse;

Održavanje: važnost lokalnih organa da održe rezultate;

Mreže: unapređenje partnerskih odnosa, umrežavanje i razmena informacija između agencija za sprovođenje zakona i zajednice, kao i međunarodnih agencija.

Istorija i značaj zločina iz mržnje

Kratka istorija zločina iz mržnje je praćena diskusijom o razlikama između terorizma i zločina iz mržnje, zakonskih zaštita od zločina iz mržnje u narodu domaćina, primenu ovih zaštita, kao i uticaja na zajednice na meti onih koji šire mržnju.

Tipologija prestupnika zločina iz mržnje

Tipologija uključuje poznate tipove prestupnika, od organizovanih grupa, preko onih koji traže izazov, do prestupnika koji impulsivno reaguju.

Simboli od značaja u zločinima iz mržnje

Simboli mržnje i drugi simboli od značaja su detaljno predstavljeni, uključujući primere gde se mogu naći, njihov značaj prilikom otkrivanja zločina iz mržnje i njihovu primenu u prikupljanju informacija.

Druge vrste zločina iz mržnje

Program pre svega opisuje širenje i načine za suzbijanje zločina iz mržnje iskazanih kroz e-mail, internet i muziku.

Razumevanje prirode predrasuda i diskriminacije

Ove pojave kao i metode za eliminisanje njihovih dejstava su detaljno ispitivane, o čemu se govori na nastavi. Ispitivanje je urađeno iz perspektive onih sudstava gde je ovaj predmet napravio značajnu razliku i pokazao veliki uspeh.

Uticaj zločina iz mržnje

Žrtve zločina iz mržnje su mnogo dublje ugrožene od sličnih slučajeva koji se ne zasnivaju na predrasudama. Još važnije, rasprostranjeni strahovi, zastrašivanje i otuđenje koji obuhvataju mnogo više od neposredne žrtve jesu namera napadača. Ovaj fenomen je istražen kroz studije slučaja i vežbi koncipiranih tako da uključe policijske službenike za sprovođenje zakona u ispitivanje njihove uloge u razmatranju ovog aspekta zločina iz mržnje.

Detekcija i identifikacija zločina iz mržnje

Ovaj deo razmatra sprovođenje zakona u nekoliko ključnih aktivnosti:

- Prva reakcija na pojavu potencijalnog zločina iz mržnje;
- Intervjuisanje žrtava;
- Intervjuisanje osumnjičenih;
- Istraga zločina iz mržnje;
- Pribavljanje i očuvanje dokaznih materijala; i
- Prikupljanje i razmena informacija zločina iz mržnje i prestupnika

Uspešnost praksa se ispituje kroz grupne sastanke, studije slučajeva, kroz prezentacije državnih organa i brošura koje mogu da se iz ovoga razviju kao pomoćno sredstvo za istražne i odgovorne službenike. Elementi treninga pokriveni u ovom delu se sastoje od vrhunskih tehnika i procedura. Predstavljen materijal je jedan od najposebnijih na svetu.

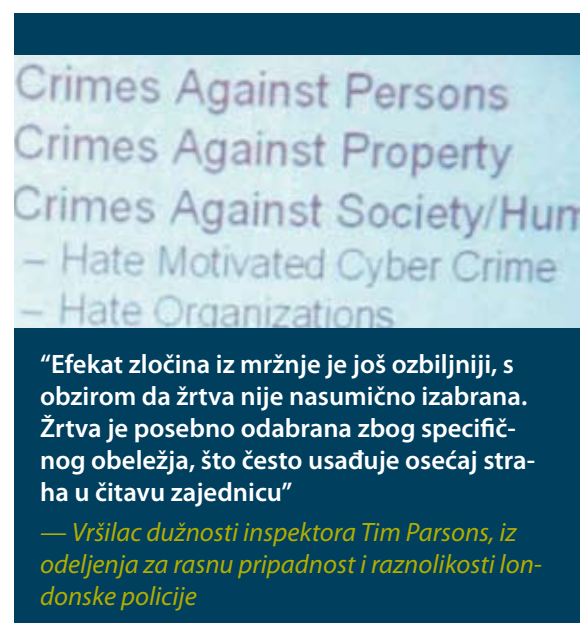
Uspostavljanje veza sa žrtvama

Učesnici su upoznati sa modelima i instrumentima za postupanje sa žrtvama i očevicima zločina iz mržnje. Ovaj odeljak uključuje:

- Veze sa žrtvom;
- Žrtvu kao ključnog svedoka tužilaštva;
- Procenu žrtve i uticaj na svedoka;
- Zastrašivanje svedoka;
- Upravljanje rizicima; i
- Informacije o žrtvi.

Vršilac dužnosti inspektora Tim Parsons, iz odeljenja za rasnu pripadnost i raznolikosti londonske policije daje prezentaciju vezanu za zločine iz mržnje policijskim instruktorima u Hrvatskoj, 30. juna 2006. godine.

Sakupljanje i upravljanje podacima

Sastavni deo programa predstavlja deo o razrađivanju procedura za sakupljanje i širenje podataka o zločinima iz mržnje. Savet eksperata za sakupljanje podataka za sprovođenje zakona iz mržnje se sastao u Varšavi, maja 2005. godine, radi procene prototipa stvorenog pod pokroviteljstvom programa.

Ponuđena metodologija za sakupljanje podataka je napravljena tako da se na najbolji mogući način uklopi sa postojećim sistemima sprovođenja zakona stvorenih za sakupljanje podataka. Kopija modela za sakupljanje podataka je uključena u nastavni plan. Službenicima sprovođenja zakona u OEBS regionu ovaj model predstavlja važan instrument za izveštavanje i registrovanje zločina iz mržnje.

Ovaj deo se sastoji iz preporuka o načinu procene podataka zločina iz mržnje, uključujući informacije iz istoimene baze podataka, kako bi se razjasnilo da li se dogodio zločin iz mržnje. Instruktori naglašavaju važnost korišćenja državnih podataka čime bi bilo moguće uporediti učestalost i vrstu zločina iz mržnje po zemljama, kao i efikasnost odziva agencija za sprovođenje zakona. Takođe se razmatraju pitanja relevantna za sakupljanje podataka kao što su državni zakonski propisi za očuvanje privatnosti i ličnih informacija.

Vodeća uloga policije u partnerstvu za borbu protiv zločina iz mržnje

Saradnja između policijskih službenika i različitih zajednica je neophodna osnova efikasnog odziva policije prema mržnjom motivisanim incidentima i zločinima. Kao rezultat, program ima za cilj da pomogne policijskim službenicima u njihovim naporima da:

- Podstaknu zajednice da pomognu u reagovanju prema konkretnom zločinu ili zločinima iz mržnje u načelu;
- Nadgledaju uticaj zločina iz mržnje uključivanjem zajednica;
- Razvijaju strategije zločina u zajednici;
- Smanje i preduhitre zločine iz mržnje;
- Pruže bolju zaštitu policijskih službenika i žrtava;
- Poboljšaju komunikaciju između zajednice i policije na obostranu korist;
- Poboljšaju dobrobit zajednice;
- Prikupljaju informacije o zločinima; i
- Doprinosu razvoju i održanju građanskog društva.

Daniela Petkovic, glavni instruktor od devet hrvatskih policijskih instruktora, sa jednim od učesnika prvog kursa suzbijanja zločina iz mržnje u Hrvatskoj, 30. juna 2006. godine.

“Agencije za sprovođenje zakona, a posebno istureni službenici, imaju važnu ulogu u vođenju borbe protiv zločina iz mržnje. Policija je često na udaru socijalnih promena. Ove agencije imaju jedinstvenu i vitalnu poziciju u očuvanju građanske zajednice i očuvanja bezbednosti i zaštite građana.”

— Paul Goldenberg, Program Menadžer Programa obuke policijskih službenika za sprovođenje zakona za suzbijanje zločina iz mržnje

ZA DODATNE INFORMACIJE MOLIMO VAS DA SE OBRATITE NA SLEDEĆU ADRESU:

OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights

Tolerance and Non-discrimination Programme

Al. Ujazdowskie 19

00-557 Warsaw

Poland

Tel.: +48 22 520 0600

Fax: +48 22 520 0605

E-mail: tolerance@odihhr.pl

Website: www.osce.org/odihhr

